dei vſq͡ȝ in eternū eo ꝙ nō occurrerit filijs iſrł
cū pane ꝛ aqua ꝛ cōduxerūt aduerſū eos ba-
laam ad maledicendū eis: ꝛ cōuertit deus no
ſter maledictionē in bn̄dictionē. Factū ē aūt
cū audiſſent legē: ſepauerunt oēm alienigenā
ab iſrł. Et ſup h̄ erat eliaſib ſacerdos q̄ fuerat
p̄poſitꝰ in gazophylatio domꝰ dei nr̄i: ꝛ ꝓxi-
mus tobie. Fecit ḡ ſibi gazophylatiū grande
ꝛ ibi erāt an̄ eū reponētes munera et thus et
vaſa ꝛ decimā frumēti vini ꝛ olei: ptes leui-
tarū ꝛ cantoꝝ ꝛ ianitoꝝ ꝛ p̄mitias ſacerdo-
tales. In oībꝰ autē his nō fui in hierl̄m: quia
in anno triceſimoſcd̄o artaxerxis regis baby
lonis veni ad regem. Et in fine dieruȝ rogaui
regem: ꝛ veni in hieruſalē. Et intellexi maluȝ
qd̄ fecerat eliaſib tobie: vt faceret ei theſauꝝ
in veſtibulis domꝰ dei: ꝛ malū mihi viſuȝ eſt
valde. Et ꝓieci vaſa domꝰ tobie foras de ga
zophylatio: p̄cepiq͡ȝ ꝛ emūdauerūt gazophy
latium. Et retuli ibi vaſa domꝰ dei ſacrificiū
ꝛ thus. Et cognoui ꝙ ptes leuitarū non fuiſ-
ſent date ꝛ fugiſſet vnuſquiſq͡ȝ in regionē ſuā
de leuitis ꝛ cantoribus ꝛ de his qui miniſtra
bant: ꝛ egi cauſam adūſum magiſtratus: ꝛ di
xi. Quare dereliq̄mꝰ domū dei? Et cōgrega-
ui eos: ꝛ feci ſtare in ſtationibꝰ ſuis. Et oīs
iuda apportabat decimā frumenti: vini ꝛ olei
in horrea. Et cōſtituimꝰ ſup horrea ſelemiam
ſacerdotē: ꝛ ſadoch ſcribā: ꝛ fadaiam de leui-
tis: ꝛ iuxta eo anan filiū zachur: filiū matha-
nie: qm̄ fideles cōprobati ſunt: ꝛ ipſis credite
ſup ptes fratrū ſuoꝝ. Memēto mei deꝰ me-
us ꝓ h̄: ꝛ ne deleas miſerationes meas q̄s fe-
ci in domo dei mei ꝛ in cerimonijs eiꝰ. In die
bꝰ illis vidi in iuda calcātes torcularia in ſab-
bato: portantes aceruos ꝛ onerantes ſup aſi-
nos vinū ꝛ vuas ꝛ ficꝰ ꝛ oē onꝰ: ꝛ īferētes in
hierl̄m die ſabbati. Et ꝯteſtatꝰ ſū eos vt ī die
q̄ vēdere liceret venderēt. Et tyrij habitaue-
rūt in ea: inferētes piſces ꝛ oīa venalia. Et
vendebāt in ſabbatis filijs iuda ꝛ hierl̄m. Et
obiurgaui optimates iuda: ꝛ dixi eis. Que ē
hec res mala quā vos facitꝪ ꝛ ꝓphanatꝪ dieȝ
ſabbati. Nūquid nō hec fecerūt pr̄es nr̄i ꝛ ad
duxit deꝰ nr̄ ſup nos oē malū h̄ ꝛ ſup ciuita-
tē hāc. Et vos additꝪ iracūdiā ſup iſrł: violā-
do ſabbatū. Factū ē aūt cū q̄euiſſēt porte hie
ruſalē die ſabbati: ꝛ dixi. ꝛ clauſerūt ianuas ꝛ
p̄cepi vt nō apirent eas vſq͡ȝ poſt ſabbatum.
Et de pueris meis cōſtitui ſup portas vt nul
lus inferret onꝰ die ſabbati. Et manſerunt ne
gociatores ꝛ vendentes vniūſa venalia foris
hierl̄m ſemel ꝛ bis ꝛ ꝯteſtatꝰ ſū eos ꝛ dixi eis.
Quare manetꝪ ex adūſo muri. Si ſcd̄o h̄ fece-
ritꝪ manū mittā ī vos. Itaq͡ȝ ex tp̄e illo nō ve
nerūt in ſabbato. Dixiq͡ȝ leuitis vt mūdarē-
tur ꝛ venirēt ad cuſtodiēdas portas: ꝛ ſctifi-
candā diē ſabbati. Et ꝓ h̄ ḡ memēto mei deꝰ
ꝛ pce mihi ſc̄m multitudinē miſerationū tua-
rū. Sȝ ꝛ in diebꝰ illꝪ vidi iudeos ducētes vxo
res: azotitidas: ammonitidas ꝛ moabitidas.
Et filij eorū ex media pte loquebanꝪ azotice
ꝛ neſciebāt loqui iudaice: ꝛ loquebanꝪ iuxta
linguam ꝓpli ꝛ ꝓpli. Et obiurgaui eos: ꝛ male
dixi. Et cecidi ex eis viros: ꝛ decalcaui eos:
ꝛ adiuraui in deo vt nō darēt filias ſuas filijs
eoꝝ ꝛ n̄ acciperēt ð filiabꝰ eoꝝ filijs ſuis ꝛ ſibi
metipſis dicēs. Nūq̄d n̄ ī huiuſcemodi re pec
cauit ſalomon rex iſrł? Et certe ī gētibꝰ multꝪ
nō erat rex ſīlis ei: ꝛ dilectꝰ deo ſuo erat: ꝛ po-
ſuit eū deus regē ſup oēm iſrł. Et ipm̄ ḡ duxe
rūt ad pctm̄ mlīeres alienigene. Nunquid et
nos inobediētes facimꝰ oē malū grāde h̄: vt
p̄uaricemur in deo nr̄o: ꝛ ducamꝰ vxores pe
regrinas. De filijs aūt ioiada filij eliaſib ſacer
dotꝪ magni: gener erat ſanaballath horonitis
quē fugaui a me. Recordare dn̄e deꝰ meꝰ ad-
uerſū eos q̄ polluūt ſacerdotiū: iuſq͡ȝ ſacerdo-
tale ꝛ leuiticū. IgiꝪ mūdaui eos ab oībꝰ alie
nigenis: ꝛ cōſtitui ordines ſacerdotū et leui-
tarū vnūquēq͡ȝ in miniſterio ſuo: ꝛ ī oblatio-
ne lignoꝝ in tp̄ibꝰ ꝯſtitutꝪ ꝛ in p̄mitijs. Me-
mēto mei deus meus in bonum. Amen.

Explicit liber Neemie. Incipit
liber Eſdre tertius. Capm̄. I

ET fecit ioſi
as paſca ī hieroſolymis
dn̄o: et imolauit phaſe
q̄rtadecia luna p̄mi mē-
ſis: ſtatuēs ſacerdotes
p vices dieꝝ ſtolis ami
ctos ī tēplo dn̄i. Et dixit leuitis ſacris ſeruis
iſrł: vt ſanctificarēt ſe dn̄o ī poſitione ſctē arce
dn̄i in domo quā edificauit ſalomon filiꝰ da-
uid rex. Nō erit vob̄ tollere ſup humeros eā
Et nunc deſeruite dn̄o veſtro: ꝛ curam agite
gentis illius iſrael ex parte ſc̄m pagos ꝛ tribꝰ
veſtras. ſc̄m ſcripturā dauid regis iſrł: ꝛ ſc̄m
magnificentiā ſalomonis filij eius: oēs in tē-
plo: ꝛ ſc̄m pticulam p̄ncipatꝰ paternā veſtrā
eoꝝ q̄ ſtant in conſpectu fratrū filiorum iſrael
Immolate paſca: ꝛ ſacrificia parate fratribus
veſtris: ꝛ facite ſc̄m p̄ceptum dn̄i qd̄ datū eſt
moyſi. Et donauit ioſias in plebē que inuēta
ē. ouium: agnoꝝ: ꝛ hedoꝝ: ꝛ capraꝝ trigin
ta milia: vitulos tria milia. Hec de regalibus
data ſunt ſc̄m promiſſionem populo: ꝛ ſacer-
dotibus in paſca: oues numero duo milia.
ac vituli centum. Et iechonias et ſemeias et
nathanahel fratres: ꝛ aſabias et oziel ꝛ cora-
ba in phaſe: oues q̄nq͡ȝ milia: vitulos quin-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

gentos. Et hec cũ fierẽt eleganter: ſteterũt ſa
cerdotes ⁊ leuite hñtes azyma ꝑ trib⁹ Et ſꝫm
ꝑtes ꝑ̃ncipat⁹ patrũ i ꝯſpectu ppl̃i offerebãt
dño ſꝫm ea q̃ in libro moyſi ſcripta ſunt. Et aſ
ſauerũt phaſe igni ꝓut oportebat: ⁊ hoſtias
coxerũt in emolis ⁊ in ollis cum beniuolẽtia.
Et attulerũt oib⁹ q̃ erant ex plebe. ⁊ poſt hec
parauerũt ſibi ⁊ ſacerdotib⁹ Sacerdotes eñ
offerebãt adipes vſq; dñ finita eẽt hora: ⁊ le-
uite parauerũt ſibi ⁊ frib⁹ ſuis filijs aron Et
ſacrificatores filij aſaph erãt ꝑ ordinẽ ſꝫm pre
ceptũ dauid. Et aſaph ⁊ zacharias ⁊ ieddi-
mus q̃ erat a rege: ⁊ oſtiarij ꝑ ſingulas ianu/
as: ita vt nõ ꝑ̃uaricarẽt vnuſquiſq; ſuã. Fra
tres eñ illorũ parauerũt illis. Et conſumata
ſunt q̃ ꝑtinebant ad ſacrificiũ dñi. In illa die
egerũt phaſe: ⁊ offerebãt hoſtias ſuꝑ dñi ſa/
crificiũ: ſꝫm ꝑ̃ceptũ regis ioſie. Et egerũt filij
iſrl̃ q̃ inuẽti ſunt in tꝑe illo phaſe: ⁊ diem feſti
azymorũ ꝑ dies ſeptẽ. Et nõ ẽ celebratũ pha-
ſe tale in iſrl̃ a tꝑib⁹ ſamuel ꝓphete ⁊ oẽs re/
ges iſrl̃ nõ celebrauerũt tale paſca q̃le egit io-
ſias ⁊ ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ iudei ⁊ ois iſrl̃: q̃ i
uẽti ſũt in cõmmẽoratõe hieroſolymis Octa
uodecimo anno regnãte ioſia celebratũ ẽ pha
ſe. Et directa ſunt oꝑa ioſie in cõſpectu domi
ni ſui in corde pleno metuẽtia: ⁊ q̃ circa illum
q̃dẽ ꝯſcripta ſũt in ꝑ̃ſtinis tꝑib⁹ de eis q̃ pec-
cauerũt quiq; irreligioſi fuerũt in dñm ꝑ̃ omi
gẽte: ⁊ q̃ nõ q̃ſierũt v̓ba dñi ſuꝑ iſrl̃. Et poſt
oẽm actũ hũc ioſie aſcẽdit pharao rex egypti
veniẽs in charchamis ab itinere ſuꝑ eufratẽ
⁊ exijt i obuiã illi⁹ ioſias. Et miſit rex egypti
ad ioſiã dicẽs. Quid mihi ⁊ tibi eſt rex iude?
Nõ ſum miſſus a dño vt pugnẽ ꝯtra te. Su-
per eufratẽ eñ bellũ meũ ẽ. Feſtinãs deſcẽde
Et nõ ẽ reuſus ioſias ſuꝑ currũ: ſ; expugna-
re eũ conabat̃: nõ attendẽs v̓bũm ꝓphete ex
ore dñi: ſ; cõſtituit ad eũ bellũ i cãpo maged-
do. Et deſcẽderunt ꝑ̃ncipes ad regẽ ioſiã. Et
dixit rex pueris ſuis Amouete me a ꝑ̃lio. In
firmat⁹ ſum eñ valde. Et ſtati amouerũt eum
pueri ipſi⁹ de acie. Et aſcẽdit ſuꝑ currũ ſecun
dariũ ſuũ: ⁊ ꝑueniẽs hierſolymã vita functuſ
ẽ: ⁊ ſepult⁹ ẽ in pr̃no ſepulcro. Et i tota iudea
lugebãt ioſiã ⁊ q̃ ꝑ̃ſidebãt cũ vxorib⁹ lamẽta
bãt eũ vſq; in hũc diẽ. Et datũ ẽ h̾ fieri ſemꝑ
in oẽ gen⁹ iſrl̃. Hec autẽ ꝑ̃ſcripta ſunt in libro
hiſtoriarũ regũ iude: ⁊ ſingula geſta actus io
ſie ⁊ ei⁹ gloria ⁊ intellect⁹ ei⁹ in lege dñi: que/
q; geſta ſunt ab eo: ⁊ q̃ nõ: ſcripta ſunt in libro
regũ iſrl̃ ⁊ iude. Et aſſumẽtes q̃ erãt ex gente
iechoniã filiũ ioſie: ꝯſtituerũt regẽ ꝓ ioſia pa
tre ſuo cũ eſſet annoꝝ triginta triũ ⁊ regnauit
ſuꝑ iſrl̃ mẽſib⁹ trib⁹. Et amouit eum rex egy-
pti ne regnaret in hieroſolymis: ⁊ mulctauit

gentẽ argenti talẽta centũ ⁊ auri talentũ vnũ
Et cõſtituit rex egypti ioachim fratrẽ ipſi⁹ re
gem iude ⁊ hieruſalẽ: ⁊ alligauit magiſtrat⁹
ioachim ⁊ zaracelẽ fratrẽ ſuũ apprehendens
reduxit in egyptum. Annoꝝ erat ioachim vi
gintiq̃nq; cũ regnare cepiſſet in terra iuda ⁊
hierl̃m: ⁊ fecit malum in conſpectu dñi Poſt
hunc aũt aſcẽdit nabuchodonozor rex baby-
lonis ⁊ alligãs eum in aureo vinculo perdu-
xit in babyloniã: ⁊ ſacra vaſa dñi accepit na-
buchodonoſor: ⁊ tulit ⁊ cõſecrauit in templo
ſuo in babylonia. Nã de imũdicia illius ⁊ ir/
religioſitate ſcriptum eſt in libro temporũ re-
gum. Et regnauit ioachim fili⁹ eius ꝓ eo. Cũ
autem conſtitutus eſt: erat annorũ octo. Re-
gnauit aũt mẽſes tres: ⁊ dies decem in hieru-
ſalem: ⁊ fecit malum in conſpectu domini. Et
poſt annum mittens nabuchodonoſor tranſ-
migrauit eum in babyloniã ſimul cum ſacris
vaſis domini: et conſtituit ſedechiam regem
iuda ⁊ hieruſalem cum eſſet annorum viginti
vnius. Regnauit autem annis vndecim. Et
fecit malum in conſpectu domini: ⁊ nõ eſt ve
ritus a v̓bis que dicta ſunt ab hieremia pro-
pheta ex ore dñi: ⁊ adiurat⁹ a rege nabucho-
donoſor ꝑiurans diſceſſit et indurata ceruice
ſua ⁊ corde ſuo: tranſgreſſus eſt legitima dñi
dei iſrl̃. Et duces populi dñi multa iniq̃ geſſe
runt: ⁊ impie egerunt ſuper oĩes immũdici/
as gentium: ⁊ polluerunt templũ dñi qđ ſan-
ctum erat in hieroſolymis. Et miſit deus pa-
trum ipſorum per angelum ſuũ reuocare eos
propter quod ꝑceret illis ⁊ tabernaculo ſuo.
Ipſi vero ſubſãnabant in angelis ſuis: ⁊ qua
die locutus eſt dñs erant illudentes ꝓphetiſ
eius. Qui vſq; ad iracundiam cõcitatus eſt:
ſuꝑ gentẽ ſuam: ꝓpter irreligioſitatem ſuam
⁊ ꝑ̃cepit aſcendere reges chaldeoꝝ. Hi occi-
derunt iuuenes eorum in gladio: et in circũi-
tu ſancti templi eorum ⁊ nõ pepꝑcerunt iuue-
ni ⁊ ſeni ⁊ virgini ⁊ adoleſcenti: ſed oẽs tradi
ti ſunt in man⁹ ipſorũ ⁊ omnia ſacra vaſa dñi
⁊ regales apothecas reſumẽtes tulerũt in ba
byloniã ⁊ incenderunt domũ dñi: ⁊ demolie-
runt muros hierl̃m: ⁊ turres eius in cenderũt
in igne. Et cõſummauerũt omnia honorifica
eius: ⁊ ad nihilũ redegerũt: ⁊ reliq̃s a gladio
duxerũt in babylonẽ. Et erant ſui illius vſq;
dum regnarent perſe: in repletione v̓bi dñi in
ore hieremie: quouſq; benigne ageret t̃ra ſab/
bata ſua. Omni tempꝫ deſertionis ſue ſabba/
tizauit in applicatione annorum ſeptuaginta-
ſeptem.

II

Regnante cyro rege perſarũ in ꝯſum-
r matione v̓bi domini in ore hieremie
ſuſcitauit dñs ſpiritũ cyri regis perſa

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

rū. ⁊ predicauit in toto regno ſuo ſimul p ſcri-
pturā dicēs. Hec dicit cyrus rex pſarū. Me
cōſtituit regē orbi terrarū dn̄s iſrl̄ dn̄s excel-
ſus: ⁊ ſignificauit mihi edificare domū ſibi in
hierl̄m q̄ ē in iudea. Si q̄s ē ex genere veſtro
dn̄s ipſiꝰ aſcēdat cū eo in hierl̄m. Quotq̄t er-
go circa loca habitāt adiuuēt eos q̄ ſunt in lo
co ipſo in auro ⁊ argēto in dationibꝰ cū eq̄s ⁊
iumentis; cunq̄ aliȷ̄s q̄ ſm̄ vota apponunt̄ in
edē dn̄i que ē in hierl̄m. Et ſtātes p̄ncipes tri
buū pagorū ⁊ iudee ex tribu beniamin: ⁊ ſa-
cerdotes ⁊ leuite q̄s excitauit dn̄s aſcendere
⁊ edificare domū dn̄i q̄ ē in hierl̄m ⁊ q̄ erāt in
circūitu eorū adiuuerūt in om̄i auro ⁊ argen-
to eiꝰ et iumentis ⁊ votꝭ q̄ꝫ plibꝰ multi quorū
ſenſus excitatus ē. Et cyrus rex ꝓtulit vaſa
ſacra dn̄i q̄ trāſtulit nabuchodonoſor rex ba-
bylonis ex hierl̄m: ⁊ conſecrauit ea idolo ſuo.
Et ꝓferēs ea cyrus rex pſarū tradidit mitri-
dato q̄ erat ſup theſauros ipſiꝰ. Per hūc au-
tem tradita ſunt ſalmanaſaro p̄ſidi iudee. Ho
rū aūt hic numerus. Libatoria argētea duo
milia quadringēta: athiſce argentee triginta.
phiale auree triginta. item argētee duo milia
quadringēte: ⁊ alia vaſa mille. Oīa aūt vaſa
aurea ⁊ argētea q̄nq̄ milia octingēta ſexagin
ta. Et enumerata ſunt ſalmanaſaro ſimul cū
his q̄ ex captiuitate babylonie venerāt ī hie-
roſolymā. In artaxerxis aūt regꝭ pſarū tēpo
ribꝰ ſcripſerūt ei ꝺ̄ his q̄ in habitāt in iudea ⁊
hierl̄m balſamꝰ ⁊ mittridatꝰ ⁊ ſabellius ⁊ ra-
thimꝰ balthemꝰ ſameliꝰ ſcriba: ⁊ reliq̄ inhabi
tantes in ſamaria: ⁊ ceteris locis ſubiectā epi-
ſtolā regi artaxerxi. Dn̄e pueri tui rathimus
ab accidentibꝰ: ⁊ ſabelliꝰ ſcriba: ⁊ reliq̄ curie
tue iudices in celeſyriā ⁊ phenicem. Et nunc
notū ſit dn̄o regi: q̄m iudei q̄ aſcēderunt a vo
bis ad nos veniētes in hierl̄m ciuitatem refu
gam ⁊ peſſimā: edificant furnos eiꝰ ⁊ ſtatue-
runt muros: ⁊ tēplū ſuſcitāt. Q ſi ciuitas iſta
⁊ muri ꝯſummati fuerint: nō tm̄ tributa nō ſu
ſtinebūt pēdere: ſed etiā regibꝰ reſiſtēt. Et q̄z
id agit̄ circa templū recte haberi arbitrati ſu-
mus nō deſpicere h̄ ip̄m: ſ notū facere domi-
no regi: vt ſi videbit̄ rex: q̄rat̄ in libris patrū
tuorū ⁊ inuenies in āmonitionibꝰ ſcripta de
his: ſcies q̄m ciuitas iſta fuit refuga: et reges
⁊ ciuitates cōcutiēs: ⁊ iudei refuge: ⁊ prelia
cōmittētes in ea ab eterno: ob quā cauſam ci-
uitas iſta deſerta eſt. Nūc ḡ notū facimꝰ dn̄e
rex q̄m ſi ciuitas hec edificata fuerit ⁊ huius
muri erecti fuerint: deſcēſus tibi nō erit in ce-
leſyriā ⁊ phenicē. Tūc ſcp̄ſit rex rathimo qui
ſcribebat accidētia ⁊ balthimo ⁊ ſabellio ſcri-
be: ⁊ ceterꝭ ꝯſtitutꝭ ⁊ ībabitātibꝰ ī ſyria ⁊ phe-
nice ea q̄ ſubiecta ſunt. Legi ep̄lam quā miſi-
ſtis mihi. Precepi ḡ inq̄ri ⁊ inuētū ē q̄m ciui
tas illa ē ab euo regibꝰ reſiſtēs: ⁊ hoīes refu-
ge ⁊ p̄lia ī ea efficiētes: ⁊ reges fortiſſimi erāt
in hierl̄m dn̄antes ⁊ tributa exigentes: a cele-
ſyria ⁊ phenice. Nūc ḡ p̄cepi ꝓhibere hoīes
illos edificare ciuitatē: ⁊ ꝓhibere ne q̄d vltra
hec fiat: ſ nec ꝓcedāt in plurimū: ex q̄ ſūt ma
licie: ita vt regibꝰ moleſtia īportet̄. Tūc reci-
tatis his q̄ a rege artaxerxe ſcripta fuerant ra
thimꝰ ⁊ ſabellius ſcriba: ⁊ q̄ cum his ꝯſtituti
erāt iūgētes feſtināter venerūt in hierl̄m: cū
equitatu ⁊ turba: ⁊ agmine: ceperuntq̄ edifi-
cantes ꝓhibere. Et vacabant ab edificatōne
templi in hieruſalē vſq̄ ſcd̄o anno regni dariȷ̄
regis perſarum. III
REx dariꝰ fecit cenā magnā: oībꝰ ver-
naculis ſuis: ⁊ oībꝰ magiſtratibꝰ me-
die ⁊ pſidis ⁊ oībꝰ purpuratꝭ: ⁊ p̄to-
ribꝰ: ⁊ cōſulibꝰ: ⁊ p̄fectꝭ ſub illo ab india vſq̄
ethiopiā: centū vigintiſeptē ꝓuintiȷ̄s. Et cū
manducaſſent ⁊ bibiſſent ⁊ ſatiati reuerteren-
tur: ⁊ tūc dariꝰ rex aſcendit in cubiculo ſuo ⁊
dormiuit: ⁊ expgefactus ē. Tūc illi tres iuue
nes corpis cuſtodes q̄ cuſtodiebāt corpꝰ re-
gis: dixerūt alt̄ alteri. Dicamꝰ vnuſquiſq̄ nr̄m
ſermonē qui precellat: ⁊ cuiuſcūq̄ apparuerit
ſmo ſapientior alteriꝰ: dabit illi rex dariꝰ do-
na magna purpura coopiri: ⁊ in auro bibere
⁊ ſup aurū dormire: ⁊ currum aureo freno: et
cydarim byſſinam ⁊ torquē circa collū ⁊ ſecū
do loco ſedebit a dario ꝓpter ſapientiā ſuam
⁊ cognatꝰ dariȷ̄ vocabit̄. Tūc ſcribētes ſingu
li ſuū v̄bū ſignificauerūt: ⁊ poſuerūt ſubtꝰ cer-
uical dariȷ̄ regis: ⁊ dixerūt. Cunq̄ ſurrexerit
rex: dabimꝰ illi ſcripta noſtra: ⁊ q̄dcūq̄ iudi-
cauerit rex e tribꝰ ⁊ magiſtratꝰ pſidis q̄m ver
bū eiꝰ ſapiētiꝰ ē ipſi dabit̄ victoria ſic̄ ſcp̄tum
ē. Vnꝰ ſcp̄ſit. Forte ē vinū. Aliꝰ ſcripſit. For
tior ē rex. Tertiꝰ ſcripſit. Fortiores ſunt mu-
lieres: ſup omia aūt vincit v̄itas. Et cū ſurre
xiſſet rex: acceperūt ſcripta ſua: ⁊ dederunt il
li: ⁊ legit. Et mittēs vocauit oēs magiſtratus
pſarū: ⁊ medos: ⁊ purpuratos ⁊ p̄tores ⁊ p̄-
fectos: ⁊ ſederūt in ꝯcilio: ⁊ lecta ſunt ſcripta
corā ipſis. Et dixit vocate adoleſcentes: ⁊ ipſi
indicabūt v̄ba ſua. Et vocati ſunt ⁊ itroierūt
Et dixit illis. Indicate nob̄ de his q̄ ſcripta
ſunt. Et cepit p̄or q̄ dixerat de fortitudine vi-
ni: ⁊ dixit. Viri q̄ꝫ p̄ualet vinū oībus hoībus
qui bibūt illō. Seducit mentē. Itēq̄ regis ⁊
orphani facit mentē vanā. Itē ſerui ac liberi
paupis ac diuitis ⁊ oēm mentē ꝯuertit in ſe-
curitatem et iocūditatē: et nō meminit omnē
triſtitiā et debitū: et oīa p̄cordia fac̄ honeſta:
et nō memini regē nec magiſtratū et oīa p ta-
lenta loqui fac̄. Et nō meminerūt cū biberūt

amicitiã nec fraternitatẽ: ⁊ nõ multũ poſt. ſu
munt gladios: ⁊ cũ a vino merſerint ⁊ ſurre-
xerint nõ meminerũt q̃ geſſerũt. O viri: num
p̃cellit vinũ? Quis ſic cogitat facere. Et tacu
it hoc dicto. IIII

ET inchoauit ſequẽs dicere: q̃ dixit d̃
fortitudine regis. O viri: num p̃cel-
lunt hoĩes q̃ terrã ⁊ mare obtinent: ⁊
oĩa q̃ in eis ſũt. Rex aũt ſup oĩa p̃cellit: ⁊ do/
minaƭ eoꝝ: ⁊ oẽ q̃d cũq; dixerit illis: faciunt.
Et ſi miſerit illos ad bellatores: vadũt et de-
moliunƭ montes ⁊ muros ⁊ turres. Jugulã/
tur ⁊ iugulant ⁊ regis v̄bũ nõ p̄tereunt. Nã
ſi vicerint afferũt regi oĩa q̃cũq; p̄dati fuerit.
Siĺr ⁊ alij oẽs: ⁊ q̃tq̃t nõ militãt nec pugnãt
ſed colũt t̃rã: rurſũ cũ fuerint metẽtes afferũt
tributa regi. Et ipſe vn⁹ ſol⁹ ſi dixerit occidi-
te occidũt. dixerit remittite: remittũt. dixerit
p̄cutite p̄cutiunt. dixerit exterminate ext̃mi-
nant. dixerit edificate edificant. dixerit exci/
dite. excidunt. dixerit plantate: plantant. et
oĩs plebs ⁊ v̄tutes eũ obaudiũt: ⁊ ſup h̃ ipſe
recũbit ⁊ bibit ⁊ dormit. Hi aũt cuſtodiũt in
circũitu eũ: ⁊ non pñt ire ſinguli ⁊ facere opa
ſua: ſ; in dicto obaudiẽtes ſunt ei. Viri: quõ
nõ p̃cellit rex q̃ ſic diffamaƭ. Et tacuit. Terti
us q̃ dixerat de mĺierib⁹ ⁊ v̄itate: h̃ ẽ zoroba-
bel cepit loq̃. Viri: nõ magn⁹ rex. ⁊ multi ho
mines nec vinũ p̃cellit. Quis ẽ ḡ q̃ dñaƭ eoꝝ
Nõne mulieres genuerunt regẽ ⁊ oẽm p̄p̄ĺm q̃
dñaƭ mari ⁊ t̃re: ⁊ ex illis nati ſunt: ⁊ ipſe edu
cauerãt eos qui plãtauerũt vineas ex q̃b⁹ vi
nũ fit? Et ipſe faciũt ſtolas oĩm hoĩm: ⁊ ipſe fa
ciunt gloriã hoĩb⁹: ⁊ nõ pñt homĩes ſepari a
mulierib⁹. Si c̄gregauerint aurũ ⁊ argentu;
⁊ oẽm rem ſpecioſam ⁊ viderint mulierẽ vnã
bono habitu ⁊ bona ſpecie: oĩa hec relinquẽ-
tes in eã intendũt: ⁊ apto ore cõſpiciunt ⁊ eã
alliciunt magis q̃ꝫ aurũ ⁊ argentũ ⁊ oẽm rem
p̄cioſam. Hõ p̄rẽm ſuũ relinq̃t qui enutriũt il
lum ⁊ ſuã regionẽ: ⁊ ad mulierẽ ſe c̄iũgit. Et
cũ mulier remittit aĩam ⁊ neq; p̄rẽm meminit
neq; matrẽ neq; regionẽ. Et hic oportet vos
ſcire: q̃m mulieres dñanƭ veſtri Nõne dolet?
Et accipit hõ gladiũ ſuũ ⁊ vadit in viã face/
re furta ⁊ homicidia ⁊ mare nauigare ⁊ flumi
na ⁊ leonẽ videt ⁊ in tenebris ingrediƭ: ⁊ cu;
furtum fecerit ⁊ fraudes ⁊ rapinas: amabili
ſue affert. Et iteꝝ diligit hõ vxorẽ ſuã magis
q̃ꝫ patrẽ aut matrẽ. Et multi dementes facti
ſunt p̄pter vxores ſuas: ⁊ ſ̃ui facti ſunt p̄p̄t
illas: ⁊ multi perierũt ⁊ iugulati ſunt: ⁊ pecca-
uerũt p̄p̄t mĺieres. Et nunc credite mihi: q̃a
magn⁹ ẽ rex in p̄tãte ſua: q̃m oẽs regiões ve/
renƭ tangere eũ. Videbã tñ apemen filiã be-
zacis mirifici cõcubinã regĺ ſedentẽ iuxta re-
gem ad dexteram ⁊ auferentẽ diadema de ca
pite ei⁹: ⁊ imponentẽ ſibi ⁊ palmis cedebat re
gem de ſiniſtra manu. Et ſup hec apto ore in-
tuebaƭ eã: ⁊ ſi arriſerit ei ridet: nã ſi indigna/
ta fuerit ei blandiƭ: donec recõcilieƭ in grãm.
O viri: cur nõ ſunt fortiores mulieres. Ma
gna ẽ t̃ra: ⁊ excelſum eſt celũ: q̃ iſta agunt. Et
tũc rex ⁊ purpurati intuebanƭ in alterutrum
Et inchoauit loq̃ de v̄itate. O viri: nõne for
tes ſunt mulieres. Magna ẽ terra: ⁊ excelſu;
ẽ celũ: ⁊ velox curſus ſolis cõuertit in gyro ce
lum in locũ ſuũ in vna die. Nõne magnific⁹ ẽ
qui hec facit. Et v̄itas magna: ⁊ fortior p̄ oĩ-
bus. Oĩs t̃ra v̄itatẽ inuocat: celũ etiã ipſa;
bñdicit: ⁊ oĩa opa mouenƭ ⁊ tremũt eam ⁊
nõ eſt cũ ea quicq; iniquũ. Vinũ iniquũ ini-
quus rex: inique mĺieres Iniq̃ oẽs filij hoĩm
⁊ iniqua illoꝝ oĩa opa: ⁊ nõ ẽ in ipſis v̄itas.
Et in ſua iniquitate p̄ibuut: ⁊ v̄itas manet et
inualeſcit in eternũ ⁊ viuit: ⁊ obtĩnet in ſecula
ſeculoꝝ. Nec ẽ apud eã accipe p̄ſonas: neq;
differẽtias: ſ; q̃ iuſta ſunt facit oĩb⁹: iniuſtis
ac malignis: ⁊ oẽs benignanƭ in opib⁹ ei⁹ Et
nõ eſt in iudicio ei⁹ iniquũ: ſed fortitudo ⁊ re
gnũ ⁊ p̄tãs ⁊ maieſtas oĩm euoꝝ. Bñdictus
de⁹ v̄itatis. Et deſijt loquendo. Et omẽs p̄p̄ĺi
clamauerunt ⁊ dixerũt. Magna eſt veritas
⁊ p̄ualet. Tũc rex ait illi Pete ſi quid vis am
plius q̃ꝫ q̃ ſcripta ſunt ⁊ dabo tibi ſ̄m q̃ inu
tus es ſapientior p̄rimis ⁊ p̄rim⁹ mihi ſedẽ
bis: ⁊ cognat⁹ me⁹ vocaberis. Tunc ait regi
Memor eſto voti tui quod vouiſti edificare
hierĺm in die qua regnũ accepiſti: ⁊ oĩa vaſa
que accepta ſunt ex hierĺm remittere: q̃ ſepa-
uit cyrus q̃n mactauit babyloniã ⁊ voluit re-
mittere ea ibi. Et tu voluiſti edificare tẽplum
q̃d incẽderũt idumei q̃n exterminata ẽ iudea
a chaldeis. Et nũc h̃ eſt q̃d poſtulo dñe: ⁊ q̃d
peto h̃ ẽ maieſtas a te. poſtulo vt facias votũ
q̃d vouiſti regi celi ex ore tuo. Tũc ſurgẽs da
rius rex oſculat⁹ ẽ illũ: ⁊ ſcripſit ep̄ſam ad oẽſ
diſpẽſatores ⁊ p̄fectos et purpuratos vt de/
ducerẽt eũ: ⁊ eos qui cũ illo erãt: oẽs aſcẽden
tes edificare hierĺm. Et oĩb⁹ p̄fectis q̃ erãt
in ſyria ⁊ phenice ⁊ libano ſcripſit ep̄ſas: vt
traherẽt ligna cedrina a libano in hieruſalem
vt edificarẽt cũ eis ciuitatẽ. Et ſcripſit oĩbus
iudeis qui aſcendebant a regno in iudeã p̄ li-
bertate: oẽm potentẽ ⁊ magiſtratũ ⁊ p̄fectu;
nõ ſupuenire ad ianuas ipſoꝝ ⁊ oẽm regio-
nem quã obtinuerãt inunẽ eſſe eis. ⁊ idumei
relinquãt caſtella q̃ obtinẽt iudeoꝝ: ⁊ in ſtru
cturã templi dare p ſingulos annos talẽta vi
ginti vſq; dũ edificareƭ ⁊ ſup ſacrarium holo
cauſtomata hoſtilare q̃tidie ſic habẽt prece-
ptum alia talenta decem offerre per ſingulos

annos: ⁊ oïbꝰ qui ꝓcedunt a babylonia cõde
re ciuitatẽ vt eẽt libertas tã ipſis ꝙ filijs eorũ
⁊ oĩbꝰ ſacerdotibꝰ q̃ ꝓcedũt. Scripſit autẽ
⁊ quãtitatẽ: ⁊ ſacrã ſtolã iuſſit dari in qua de-
ſeruirent: ⁊ leuitis ſcripſit dare ꝑcepta vſq; i
diẽ qua cõſummabit domꝰ ⁊ hierl'm extrue/
ret et oïbus cuſtodientibꝰ ciuitatem ſcripſit
dare eis ſortes ⁊ ſtipẽdia. Et dimiſit oïa va-
ſa que ſepauerat cyrus a babylonia: ⁊ oïa q̃
cũq; dixit cyrus ⁊ ipẽ ꝑcepit fieri: ⁊ mitti hie
ruſalẽ. Et cũ ꝓceſſiſſet ille adoleſcens: eleuãs
faciem in hierl'm: benedixit regem celi. ⁊ dixit
Abs te ẽ victoria: ⁊ abs te ẽ ſapientia ⁊ clari-
tas. Et ego ſeruꝰ tuus ſum. Bñdictꝰ es q̃ de-
diſti mihi ſapientiã: ⁊ tibi cõfitebor dñe deus
patrũ nr̃orũ. Et accepit ep̃las: ⁊ ꝓfectꝰ eſt in
babyloniam ⁊ venit ⁊ nunciauit fratribꝰ ſuis
oĩbꝰ qui fuerunt in babylonia: ⁊ bñdixerũt
deũ pr̃m ſuoꝝ: qm̃ dedit ill' remiſſionẽ ⁊ refri
geriũ vt aſcenderẽt ⁊ edificarẽt hierl'm: ⁊ tem
plũ vbi noiatũ eſt nomẽ eiꝰ in ipo ⁊ exultaue
runt cũ muſicis ⁊ leticia diebꝰ ſeptẽ. V
P Oſt hec aũt lecti ſunt vt aſcenderent
ꝑncipes pagorum ꝑ domos ⁊ tribus
ſuas: ⁊ vxores illorũ ⁊ filij ⁊ filie eoꝝ
⁊ ſerui ⁊ ancille ipoꝝ: ⁊ pecora illorũ. Et da/
rius rex miſit vna cũ eis equites mille donec
deducerẽt eos in hierl'm cũ pace ⁊ cũ muſicis
⁊ cũ tympanis ⁊ tibijs: ⁊ oẽs frẽs erant lu-
dentes: ⁊ fecit eos aſcendere ſimul cũ eis. Et
hec ſunt noïa virorũ q̃ aſcenderunt ꝑ pagos
ſuos in tribus ⁊ in ꝑtem ꝑncipatꝰ ipſorũ. Sa
cerdotes. filij phinees: filij aaron ieſus filiꝰ io
ſedech. ioachim filius zorobabel filij ſalathiel
de domo dauid: ex ꝓgenie phares: tribu aũt
iuda: q̃ locutꝰ ẽ ſub dario rege ꝑſarũ ſmones
mirificos in ſcd'o anno regni ipſiꝰ menſe niſan
ꝑmo. Sũt aũt hi qui aſcenderunt ex iudea de
captiuitate trãſmigrationis: q̃s trãſmigrauit
nabuchodonoſor rex babylonie in babylonẽ
⁊ reuerſus eſt in hierl'm. Et reliq̃t ꝑtem iudee
vnuſquiſq; in ciuitatẽ ſuã q̃ venerũt cũ zoro/
babel ⁊ ieſu: neemias areores. elimeo. emma/
nio. mardocheo. beelſuro. mechpſatochor:
olioro: emonia. vnꝰ de ꝑncipibus eorũ: ⁊ nu-
merus a gentilibꝰ eorũ ex ꝓpoſitis eoꝝ. Filij
phares: duo milia centũ ſeptuagintaduo. Fi
lij ares: tria milia quinquagintaſeptem. Filij
ſẽmo: centũ quadragintaduo. In filijs ieſu ⁊
ioabes: mille trecẽti duo. Filij demu: duo mi
lia q̃dringenti ſeptuaginta. Filij choraba du
centi q̃nq;. Filij banica: centũ ſexagintaocto
Filij bebech: quadringentitres. Filij archad
quadringenti vigintiſeptem. Filij chan. tri-
ginta ſeptem. Filij zoroar: duo milia ſexagin
taſeptem. Filij admu. q̃dringenti ſexaginta-
vnꝰ. Filij aderectis: centũ octo. Filij ciaſo et
zelas: centũ ſeptẽ. Filij azoroc: quadringenti
trigintanouẽ. Filij iedarbone. centũ triginta
duo. Filij ananie. centũ triginta. Filij aſoni.
nonaginta. Filij marſar: quadringentij vigin
tiduo. Filij zabarus: nonagintaq̃nq;. Filij ſe
polemon: centum vigintitres. Filij nepopas
quiq̃gintaquinq;. Filij hechanatus: centum
quinq̃gintaocto. Filij cebethamꝰ: cẽtum tri-
gintaduo. Filij crearpatros: qui enocadies ⁊
modie: quadringẽti vigintitres. Qui ex gra-
mas ⁊ gabea: centũ vigintiunꝰ. Qui ex beſſe-
lon ⁊ ceage: ſexagintaq̃nq;. Qui ex baſtaro:
centũ vigintiduo. Qui ex bechenobes: q̃nq̃-
gintaq̃nq;. Filij liptis: centũ q̃nq̃gintaquin-
q;. Filij labonni: trecenti q̃nquaginta ſeptem
Filij ſichem: trecenti ſeptuaginta. Filij ſua/
don: ⁊ cliomus trecenti ſeptuagintaocto. Fi-
lij ericus: duo milia centũ quadragintaq̃nq;
Filij anaas: trecẽti ſeptuaginta. Sacerdotes
filij eddus: filij euther: filij eliaſib. trecenti ſe-
ptuagintaduo. Filij emerus: ducẽti quiqua-
gintaduo. Filij faſuri. trecenti quinq̃gintaſe-
ptem. Filij caree: ducẽti viginti ſeptem. Leui-
te. Filij ieſu in cadubel: ⁊ bamis ⁊ ſerebias ⁊
edias ſeptuagintaquatuor. Omnis numerus
a duodecimo anno. triginta milia q̃dringen-
ti ſexagintaduo. Filij ⁊ filie ⁊ vxores: oïs cõ/
putatio: quadraginta milia ducẽti q̃dragin-
taduo. Filij ſacerdotũ q̃ pſallebant in templo
filij aſaph centũ vigintiocto. Oſtiarij vo filij
eſmenni. filij azer. filij amon. filij accuba. topa
filij tobi: oẽs centum trigintanouẽ. Sacerdo
tes ſeruientes in templo. Filij ſel: filij gaſpha:
filij tobloch. filij carie. filij ſu. filij hellu. filij la
bana. filij armacha. filij accub. filij vtha. filij
cetha. filij aggab. filij obai. filij anani. filij can-
na. filij geddu. filij an. filij radin. filij deſanon
filij nechoba. filij caſeba. filij gaze. filij ozui. fi-
lij ſimone: filij attre. filij haſtem: filij aſiana. fi/
lij manei. filij naſiſim. filij accufu. filij agiſta. fi
lij azui. filij fauon. filij faſalon. filij meedda. fi-
lij fuſa. filij caree. filij barcus. filij ſaree. filij co
eſi. filij naſith. filij agiſti. filij pedon. ſalomon
filij eius. filij aſophot. filij phazida. filij celi.
filij dedon. filij gaddahel. filij ſephegi. filij ag-
gia. filij ſachareth. filij ſabathen filij caroneth
filij malſith. filij ame. filij ſaſus. filij addus. fi-
lij ſuba. filij eura. filij rahotis. filij phaſphat.
filij malmon. Omnes ſacro ſeruientes ⁊ pu-
eri ſalomonis. quadringenti octogintaduo.
Hi ſunt filij q̃ aſcenderunt a chermel ⁊ therſa
principes eorũ. carmellã ⁊ careth. ⁊ nõ pote-
rant edicere ciuitates ſuas ⁊ ꝓgenies. quẽad
modũ ſint ex iſrl'. filij dalari. filij tubal. filij ne-
chodaici ex ſacerdotibꝰ q̃ fungebãt ſacerdo-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tio et nõ ſunt inuẽti. filij obia. filij achiſos. filij
addin: q̄ accepit vxorē ex filiabꝰ phargeleu et
vocati ſunt nomīe eius. Et horum queſita eſt
generis ſrīripta impedatura et nõ eſt inuēta.
⁊ ꝓhibiti ſūt ſacerdotio fungi. Et dixit illꝭ ne-
emias. ⁊ aſtharas ne ꝑticipentur ſctā donec
exurgat pontifex doctus in oſtēſionē ⁊ veri-
tatē. Omis aūt iſrꝉ erat. exceptis ſeruis ⁊ an-
cillis. q̄draginta duo milia ⁊ trecēti q̄dragin-
ta. Serui horū ⁊ ancille ſeptē milia trecēti tri
gintaſeptē: cantores ⁊ cātatrices ducēti ſexa-
ginta q̄nq;. Cameli quadringēti trigita quin
q;. Equi: ſeptē milia. triginta ſex. Muli du-
centa milia quadriginta quiq;. Subiugalia
q̄nq; milia vigiti q̄nq;. Et de p̄poſitis ipis ꝑ
pagos. dū venirēt in tēplū dei qđ erat in hie
ruſalē. innouare ⁊ ſuſcitare templū i loco ſuo
ſm ſuam veritatem. ⁊ dari in templū theſau-
rū opeꝝ ſacꝝ. auri minaſ. duodeci milia ⁊ ſto
las ſacerdotales centū. Et habitauerūt ſacer-
dotes ⁊ leuite ⁊ q̄ exierāt de plebe i hieruſalez
⁊ in regione ⁊ ſacri cātores oſtiarij: ⁊ oīs iſrꝉ
in regionibꝰ ſuis. Inſtante aūt ſeptio menſe.
cūq; eſſent filij iſrꝉ vnuſquiſq; in ſuis rebꝰ con
uenerūt vnanimes in atrium qđ erat ante ia-
nuam orientalē. Et ſtātes ieſus filiꝰ ioſedech
⁊ frēs eiꝰ ſacerdotes ⁊ zorobabel filiꝰ ſalathi-
el ⁊ huius frēs parauerūt altare: vt offerrent
ſuꝑ illđ holocauſtomata ſm qđ in libro moy-
ſi hoīs dei ſcripta ſunt. Et cōuenerūt ibi ex
alijs nationibꝰ terre: ⁊ erexerūt ſacrariū in lo
co ſuo oēs gentes terre: ⁊ offerebāt hoſtias ⁊
holocauſtomata dño matutina. Et egerunt
cenophegiā ⁊ diē ſolennē ſicͦ p̄ceptū eſt i lege
⁊ ſacrificia quotidie ſicͦ oportebat: ⁊ poſt hec
oblationes inſtitutas ⁊ hoſtias ſabbatorum
⁊ neomeniarū: ⁊ dierū ſolenniū oīm ſcificato-
rū. Et q̄tq̄t vouebāt dño a neomenia ſeptimi
mēſis: ceperūt oſtias offerre deo: ⁊ tēplū dñi
nōdū erat edificatū. Et dederūt pecuniā lapi
darijs ⁊ fabris: ⁊ potū ⁊ pabula cum gaudio
Et dederūt carra ſidonijs ⁊ tyrijs: vt trāſue-
herent illis de libano trabes cedrinas ⁊ face-
rent rates in ioppe portū: ſm decretū qđ ſcri-
ptum erat eis a cyro rege pſaꝝ. Et i ſcđo āno
veniētes in templū dei in hierꝉm: mēſe ſecun-
do inchoauit zorobabel filiꝰ ſalathiel ⁊ ieſus
filiꝰ ioſedech: ⁊ frēs ipſorū ⁊ ſacerdotes ⁊ le-
uite: ⁊ oēs q̄ venerāt de captiuitate in hierꝉm
⁊ fundauerūt templū dei: nouilunio ſcđi mē-
ſis ſcđi anni cū veniſſent in iudeā ⁊ hieruſalē
Et ſtatuerūt leuitas a viginti annis ſuꝑ opa
dñi. Et ſtetit ieſus ⁊ filiꝰ eiꝰ ⁊ frēs: oēs leuite:
cōſpirātes ⁊ executores legis: faciētes opa i
domo dñi. Et ſteterūt ſacerdotes hn̄tes ſto-
las cum tubis: ⁊ leuite filij aſaph hn̄tes cym-
bala. collaudantes dñm: ⁊ bn̄dicētes ſm da-
uid regē iſrꝉ. Et cantabāt canticū dño: quoni
am dulcedo eiꝰ ⁊ honor in ſecula ſuꝑ oēm iſrꝉ
Et oīs pp̄ꝉs tuba cecinerunt: ⁊ ꝓclamaue-
runt voce magna: collaudantes dñm in ſuſci
tatione domꝰ dñi. Et venerūt ex ſacerdotibꝰ
⁊ leuitis ⁊ p̄ſidentibꝰ ſm pagos ſenioribus q̄
viderāt p̄ſtinā domū: ⁊ ad huiꝰ edificationē
cum clamore ⁊ planctu magno: ⁊ multi cū tu-
bis ⁊ gaudio magno. intm̄ vt pp̄ꝉus nō audi-
ret tubas ꝓpter planctū pp̄ꝉi. Turba eñ erat
tubis canēs magnifice: ita vt longe audiret.
Et audierūt inimici tribus iude ⁊ beniamin
⁊ venerūt ſcire que eſſet vox tubarum. Et co-
gnouerūt: qm̄ qui erāt ex captiuitate edificāt
templū dño deo iſrꝉ. Et accedētes ad zoroba-
bel ⁊ ad ieſum ⁊ p̄poſitos pagorū: dixerūt eis.
Edificabimus vna vobiſcū. Siliter eñ audi
uimus dñm nrm: ⁊ ipſi ꝑiter incedimus a di-
ebus aſbaſareth regis aſſyriorū: q̄ trāſmigra
uit nos huc. Et dixit illis zorobabel ⁊ ieſus ⁊
p̄ncipes pagorū iſrꝉ. Nō eſt nobis ⁊ vob edifi
care domū dei nr̄i. Nos eñ ſoli edificabimus
dño iſrꝉ: ſm ea que p̄cepit nobis cyrus rex ꝑ
ſarū. Gentes aūt terre incubantes his q̄ ſunt
in iudea: ⁊ leuātes opus edificationis ⁊ iſidi-
as ⁊ pp̄ꝉos adducentes: ꝓhibebant eos edifi-
care: ⁊ aggreſſuras exercētes impedierūt ne
cōſumaret edificiū oīni tempe vite cyri regis
⁊ ꝓtraxerunt ſtructurā ꝑ bienniū vſq; ad da
rij regnū. VI

In ſcđo aūt anno regni darij ꝓpheta
uit aggeus ⁊ zacharias filiꝰ addin ꝓ
phete apud iudeā ⁊ hierꝉm in nomīe
dei iſrꝉ ſuꝑ eos. Tūc ſtans zorobabel filiꝰ ſa-
lathiel: ⁊ ieſus filius ioſedech: inchoauerunt
edificare domū dñi q̄ ē in hierꝉm: cum adeſ-
ſent eis ꝓphete dñi ⁊ adiuuarēt eos. In illo
tpe venit ad illos ſyſennes ſubregulus ſyrie
⁊ phenicis ⁊ ſatrabuzanes ⁊ ſodales eiꝰ: ⁊ di-
xerunt eis. Quo p̄cipiēte vobis domuz hāc
edificatis ⁊ tectū iſtud ⁊ alia oīa ꝑficitis: Et
qui ſunt ſtructores qui hec edificant. Et ha-
buerūt gratiā viſitatione facta ſuꝑ eos q̄ erāt
ex captiuitate a dño ſeniores iudeorū: et non
ſūt ipediti edificare donec ſignificaret dario
đ oibꝰ iſtis: ⁊ rn̄ſuz acciperet. Exemplū ep̄ꝉe
quā miſerunt dario. Syſennes ſubregulꝰ ſy-
rie ⁊ phenicis ⁊ ſatrabuzanes et ſodales eius:
in ſyria ⁊ phenice p̄ſides regi dario ſalutem.
Oīa nota ſunt dño regi q̄ cū aduenīſſemus
in regionem iudee: ⁊ introiſſemus in hieruſa-
lem: inuenimus edificātes domū dei magnā
⁊ templum ex lapidibus politis ⁊ magnis et
precioſis materijs in ꝑietibus: ⁊ opa illa iſtā
ter fieri ⁊ ſuffragare ⁊ ꝓſperare in manibꝰ eo-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

rum' ⁊ in omni gloria q̄z diligentiſſime perfici
tunc interrogauim⁹ ſeniores dicentes. Quo
ꝑmittente vobis edificatis domū iſtā: ⁊ opa
hec fundatis? Ideo autē interrogauimus vt
notū facerem⁹ tibi hoīes ⁊ ꝑpoſitos: ⁊ noīm
ſcripturā ꝑpoſitorū poſtulauimus illos. At
illi rūderunt nobis dicentes. Nos ſum⁹ ſui
dn̄i qui fecit celum ⁊ terram: ⁊ edificabat̄ hec
domus ante annos iſtos m̄ltos a rege iſrl̄ ma
gno ⁊ fortiſſimo: ⁊ cōſummata eſt. Et qm̄ pa=
tres nr̄i exacerbātes erāt ⁊ peccauerūt in de=
um iſrl̄: tradidit eos in manus nabuchodono
ſor regis babylonie: regis chaldeorum ⁊ do=
mū iſtā demolientes incenderūt: ⁊ populum
captiuū duxerūt in babylonē. In p̄mo anno
regnante cyro rege babylonie: ſcripſit cyrus
rex domū hanc edificare: ⁊ illa ſacra vaſa au=
rea ⁊ argētea que extulerat nabuchodonoſor
de domo que eſt in hierl̄m. ⁊ cōſecrauerat ea
in ſuo templo: rurſus ꝓtulit ea cyrus rex d̄ tē
plo qd̄ erat in babylonia: ⁊ tradita ſunt zoro/
babel ⁊ ſalmanaſaro ſubregulo. Et p̄ceptum
ē eis vt offerrent hec vaſa: ⁊ reponerēt in tem
plo qd̄ erat in hierl̄m ⁊ ip̄m templum dei edi=
ficare in loco ſuo. Tunc ſalmanaſarus ſubie=
cit fundamenta domus dn̄i que eſt in hierl̄m:
⁊ exinde vſq̧ nūc edificat̄: ⁊ nō accepit cōſū=
mationē. Nunc ḡ ſi iudicat̄ a te o rex: ꝑquira
tur in regalib⁹ biblyothecl cyri regl que ſunt
in babylonia: ⁊ ſi inuentū fuerit cōſilio cyri re
gis ceptā eſſe ſtructurā domus dn̄i q̄ ē in hie=
ruſalē ⁊ iudicat̄ a dn̄o rege nr̄o ſcribat de his
nobis. Tūc darius rex p̄cepit inq̄ri in biblio=
thecis: ⁊ inuēt⁹ eſt in egbathanis oppido qd̄
eſt in media regione locus vn⁹ in quo ſcripta
erant iſta. Anno p̄mo regnante cyro: rex cyr⁹
p̄cepit domū dn̄i que eſt in hierl̄m edificare:
vbi incendebāt igni aſſiduo: cui⁹ altitudo ſit
cubitorū decē: ⁊ latitudo cubitorum ſexagin/
ta: quadratum lapidibus politis trib⁹: ⁊ me=
niano ligneo eiuſdem regionis: et meniano
vno nouo. ⁊ impēdia dari de domo cyri regl:
⁊ ſacra vaſa dom⁹ dn̄i tam aurea q̄z argentea
que extulit nabuchodonoſor in domū dn̄i q̄
eſt in hierl̄m vbi erāt poſita vt ponāt̄ illic. Et
p̄cepit curā agere ſyſennem ſubregulum ſyrie
⁊ phenicis ⁊ ſatrabuzanē ⁊ ſodales ei⁹: ⁊ qui
ordinati erāt in ſyria ⁊ phenice p̄ſides vt ab/
ſtinerēt ſe ab eodē loco. Et ego quoq̧ p̄cepi i
totū edificare: ⁊ proſpexi vt adiuuēt eos qui
ſunt ex captiuitate iudeorū donec cōſumare
tur templū edis dn̄i: ⁊ a vexatione tributorū
celeſyrie ⁊ phenicis: diligent̄ quantitatē dari
his hoībus ad ſacrificiū dn̄i zorobabel prefe=
cto ad tauros ⁊ arietes ⁊ agnos: ſilr̄ autē
⁊ frumentū ⁊ ſal ⁊ vinū ⁊ oleū inſtanter ꝑ ſin=
gulos annos: ꝓut ſacerdotes q̄ ſunt in hieru=
ſalem dictauerūt ꝯſumi quotidie ſine vlla di/
latione: vt offerant̄ libationes ſummo deo ꝓ
rege ⁊ pueris ei⁹: ⁊ orēt ꝓ ipſorū vita. Et de=
nunciet̄: vt quicunq̧ tranſgreſſi fuerint aliq̄d
ex his que ſcripta ſunt: aut ſpreuerint: accipi
atur lignū de ſuis ꝓprijs ⁊ ſuſpendant̄: ⁊ bo
na ipſorū regi aſcribant̄. Propterea ⁊ domi=
nus cui⁹ nomē inuocatum eſt ibi: exterminet
oēm regē ⁊ gentē q̄ manū ſuā extenderit pro=
hibere: aut male tractare domū dn̄i illā que ē
in hierl̄m. Ego dari⁹ rex decreui q̄z diligētiſ=
ſime ſc̄m hec fieri.

VII

Tunc ſyſennes ſubregulus celeſyrie ⁊
phenicis et ſatrabuzanes et ſodales
obſecuti his que a dario rege erāt de
creta: inſiſtebāt ſacroſanctl opibus diligētiſ=
ſime cooperātes cū ſenioribus iudeorum p̄n/
cipib⁹ ſyrie: ⁊ ꝓſperata ſunt ſacroſancta opa
ꝓphetantib⁹ aggeo ⁊ zacharia ꝓphetis. Et
cōſummauerūt oīa ꝑ p̄ceptū dn̄i dei iſrael:
⁊ ex cōſilio cyri ⁊ darij ⁊ artaxerxis regis per
ſarū. Et cōſummata eſt dom⁹ noſtra vſq̧ ad
tertiā ⁊ viceſimā diē mēſis adar ſexto ān̄o da
rij regis. Et fecerūt filij iſrl̄ ⁊ ſacerdotes ⁊ le=
uite ⁊ ceteri qui erant ex captiuitate q̄ appoſi=
ti ſunt: ſc̄m ea que ſcripta ſunt in libro moyſi.
Et obtulerunt in dedicationē templi domini
tauros centū: arietes ducētos: agnos q̄drin/
gentos: ⁊ hedos ꝓ peccatis vniuerſi iſrl̄ duo
decim: ſc̄m numerū tribuū iſrl̄. Et ſteterūt ſa=
cerdotes ⁊ leuite amicti ſtolis ꝑ tribus ſuper
opa dn̄i dei iſrl̄: ſc̄m librū moyſi: ⁊ oſtiarij per
ſingulas ianuas. Et egerūt filij iſrl̄ cum his q̄
erāt ex captiuitate illud phaſe quartadecima
luna menſis p̄mi: qm̄ ſanctificati ſunt ſacerdo=
tes ⁊ leuite. Oēs filij captiuitatis nō ſūt ſimr̄
ſanctificati: quia leuite oēs ſimul ſanctifica=
ti ſunt. Et imolauerūt phaſe vniūſi filij capti
uitatis ⁊ fratribus ſuis ſacerdotibus et ſibi=
metipſis. Et manducauerunt filij iſrl̄ q̄ erant
ex captiuitate oēs qui remanſerāt ob omni
bus execrationibus gentiū t̄re querētes do=
minū ⁊ celebrauerunt diem feſtū azymorū ſe=
ptem diebus epulantes in conſpectu dn̄i: qm̄
conuertit conſiliū regis aſſyriorū in eos: con
fortare manus eorum ad opera domini dei
iſrael.

VIII

Et poſt hęc regnāte artaxerxe ꝑſarū rege
acceſſit eſdras fili⁹ azarie filij helchie
filij ſolōe: filij ſadoch filij achitob: filij
ameri: filij azahel: filij bocci filij abiſue filij phi
nees: filij eleazari: filij aaron p̄mi ſacerdotl: h̄
eſdras aſcendit de babylonia cum eſſet ſcriba
⁊ ingenioſus in lege moyſi que data ē a dn̄o
iſrl̄: docere ⁊ facere. Et dedit ei rex gloriā q̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

inueniſſet gratiam in om̄i dignitate ⁊ deſide-
rio in conſpectu eius. Et aſcenderūt ſimul cū
ipſo ex filijs iſrl̄ ⁊ ſacerdotibꝰ ⁊ leuitis ⁊ ſacri
cantoribꝰ tēpli: ⁊ oſtiarijs ⁊ ſuis tēpli in hie-
ruſalem. Anno ſeptimo regnante artaxerxe i
q̄nto mēſe. hic annꝰ ſeptimus ē regni. exeun-
tes de babylonia nouilunio q̄nti menſis ve-
nerūt hieroſolymā iuxta p̄ceptū illiꝰ ſm̄ pro-
ſperitatē itineris a dn̄o ipſorū datam eis. In
his em̄ eſdras magnā diſciplinam obtinebat
ne p̄termitteret q̄cq̄ eorū q̄ eſſent ex lege dn̄i
⁊ p̄ceptis: ⁊ docēdo vniuſum iſrl̄ oem̄ iuſtici
am ⁊ iudiciū. Accedētes aūt q̄ ſcribebāt ſcri-
pta artaxerxis regis. tradiderūt ſcriptuꝫ qđ
obuenerat ab artaxerxe rege ad eſdrā ſacer-
dotem ⁊ lectorē legis dn̄i. cuiꝰ exemplū ſub-
iectum eſt. Rex artaxerxes eſdre ſacerdoti ⁊
lectori legis dn̄i ſalutē. Humanior̄ g̊ iudicās
in bn̄ficijs p̄cepi eis qui deſiderāt ex gente iu-
deorū ſua ſponte. ⁊ ex ſacerdotibꝰ ⁊ leuitis q̄
ſunt in regno meo. comitari tecū in hieruſalē
Si qui g̊ cupiunt ire tecū cōueniant ⁊ ꝓfici-
ſcant̄ ſicut placuit mihi ⁊ ſeptē amici meis cō-
ſiliarijs: vt viſitent ea que agunt̄ ſm̄ iudeam
⁊ hierl̄m. obſuātes ſic̄ habes i lege dn̄i: ⁊ fe-
rant munera dn̄o iſrl̄: q̄ voui ego ⁊ amici hie-
ruſalē. ⁊ om̄e auꝝ ⁊ argentū qđ inuētū fuerit
in regione babylonie: dn̄o in hierl̄m cum illo
qđ ē donatū ꝓ ipa gente in templū dn̄i eoruꝫ
qđ eſt in hierl̄m: vt colligat̄ hoc aurū ⁊ argē-
tum ad tauros ⁊ arietes ⁊ agnos ⁊ hedos: et
que his ſunt cōgruentia: vt offerant hoſtias
dn̄o ſup altare dn̄i ipſorū qđ eſt in hieruſalem
Et om̄ia quecūq̄ volueris cū fratribus tuis
facere auro ⁊ argento perfice ꝓ voluntate tua
ſm̄ p̄ceptū dn̄i dei tui: ⁊ ſacroſcā vaſa q̄ data
ſunt tibi ad opa domꝰ dn̄i dei tui: que ē i hie-
ruſalem ⁊ cetera quecūq̄ tibi ſubuenerint ad
opa templi dei tui: dabis de regali gazophy-
latio cū volueris cū fratribꝰ tuis facere auro
⁊ argēto ꝑfice ſm̄ voluntatē dn̄i. Et ego q̄dē
rex artaxerxes p̄cepi cuſtodibus theſaurorū
ſyrie ⁊ phenici: vt q̄cunq̄ ſcripſerit eſdras ſa-
cerdos ⁊ lector legis dn̄i: diligēter det̄ ei vſq̄
ad argenti talenta centū: ſimiliter ⁊ auri: ⁊ vſ-
q̄ ad frumenti modios centū ⁊ vini ampho-
ras centū: ⁊ alia quecūq̄ abundant ſine taxa
tione. Om̄ia ſm̄ legē dei fiant deo altiſſimo:
ne forte exurgat ira in regno regis ⁊ filij ⁊ fili-
orū eius. Vobis aūt dicit̄ vt oibꝰ ſacerdoti-
bus ⁊ leuitis ⁊ ſacris cantoribꝰ ⁊ ſuis tēpli. ⁊
ſcrib tēpli huiꝰ nullum tributū neq̄ vlla alia
inditio irroget̄: nec habeat quiſq̄ poteſtateꝫ
obijcere eis q̄cq̄. Tu autē eſdra ſm̄ ſapienti-
am dei cōſtitue iudices ⁊ arbitros in tota ſy-
ria ⁊ phenice: ⁊ oēs qui legem dei tui non no-
uerunt doce: vt q̄cq̄t transgreſſi fuerint legeꝫ
diligenter plectant̄. ſiue morte ſiue cruciatu:
ſiue etiā pecunie mulctatione. vel abductiōe.
Et dixit eſdras ſcriba. Bn̄dictꝰ dn̄s deꝰ patꝝ
nr̄orū qui dedit hanc voluntateꝫ in cor regis
clarificare domū ſuā que eſt in hierl̄m: et me
honorificauit in cōſpectu regis: ⁊ cōſiliarioꝝ
⁊ amicoꝝ eiꝰ ⁊ purpuratoꝝ eiꝰ. ⁊ ego cōſtās
animo factus ſum ſm̄ opitulationem dn̄i dei
mei. Et cōgregaui ex iſrl̄ viros: vt ſiml̄ aſcen
derēt mecū. Et hi ſunt p̄poſiti ſm̄ ſuas patri
as ⁊ p̄ncipatꝰ portionales eoꝝ qui mecū aſcē
derūt de babylonia: in regno artaxerxis. Ex
filijs phares: gerſomꝰ. Ex filijs ſiemarith. a-
menus. Filiorū dauid accus filiꝰ ſcecilie. Ex
filijs phares: zacharias ⁊ cū eo reuerſi ſūt vi-
ri centū quinq̄ginta. Ex filijs ductoris moa-
bilionis zaraei: ⁊ cū ipſo viri ducēti q̄nq̄gin-
ta. Ex filijs zacues hiechonias zechoeli ⁊ cū
ipſo viri ducenti q̄nquaginta. Ex filijs ſala:
maaſias gotholie: ⁊ cū ipſo viri ſeptuaginta.
Ex filijs ſaphatie: zarias micheli: ⁊ cū ipo vi-
ri octoginta. Ex filijs iob: abdias iecheli: ⁊ cū
ipſo viri ducēti duodecim. Ex filijs banie: ſa-
limoth filiꝰ ioſaphie ⁊ cū ipis viri centū ſexa-
ginta. Ex filijs beer: zacharias bebei: ⁊ cum
ipo viri ducēti octo. Ex filijs ezead: iohānes
azechan: ⁊ cū ipo viri centū decem. Ex filijs
adonichaz ipſis poſtremis. Et hec ſunt noia
eoꝝ: eliaphalam filius gebel ⁊ ſemeias ⁊ cuꝫ
ipo viri ſeptuaginta. Et ꝯgregaui eos ad flu-
uium q̄ dicit̄ thia: ⁊ metati illic fuimꝰ triduo
⁊ recognoui eos. Et ex filijs ſacerdotū ⁊ leui-
taꝝ nō inueni illic. Et miſi ad eleazaꝝ ⁊ ecce-
lom ⁊ maſman ⁊ maloban ⁊ enaatha ⁊ ſamea
⁊ ioribū nathan: enuagan: zachariā ⁊ moſol-
lamū: ipos ductores ⁊ ꝑitos. Et dixi eis: vt
venirēt ad luddeū qui erant apud locū gazo-
phylatij. Et mādaui eis vt dicerēt luddeo et
fratribꝰ eius ⁊ illis q̄ erant in gazophylatio:
vt mitterent nobis eos qui ſacerdotio funge-
rent̄ in domo dn̄i dei nr̄i. Et adduxerūt nobꝭ
ſm̄ manū validam dn̄i dei nr̄i viros ꝑitos: ⁊
ex filijs mooli: filij leui filij iſrl̄: ſebebiā: ⁊ filioſ
⁊ frēs qui erant decē ⁊ octo: aſbiam ⁊ amin.
ex filijs filiorū chananei: ⁊ filij eorū viri vigi-
ti. Et ex his qui in templo ſuiebāt quos de-
dit dauid: ⁊ ipi p̄ncipes ad opationē leuitis
templo ſeruientiuꝫ: ducenti viginti. Omnia
nomina ſignificata ſunt in ſcripturis. Et vo-
ui illic ieiunium iuuenibus in conſpectu dn̄i:
vt quererem ab eo bonū iter nobis ⁊ q̄ nobi-
ſcū erant ⁊ filijs ⁊ pecoribus ꝓpter inſidias.
Erubui em̄ petere a rege pedites ⁊ equites in
comitatu tutele gr̄a cōtra aduerſarios nr̄os.
Diximꝰ em̄ regi: q̄m̄ ꝟtus dn̄i erit cū eis: qui

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ĩnquirũt eũ in om̃i affectu. Et iterum dep̃ca/
ti ſum⁹ dñm deum noſtrũ ſc̃m hec: quẽ ⁊ ꝓ/
pitium habuim⁹ ⁊ cõpotes facti ſumus deo
noſtro. Et ſepaui ex plebis p̃poſitis: ⁊ ſacer/
dotibus templi viros duodecim: ⁊ ſedebiã ⁊
aſannã ⁊ cum eis ex fratrib⁹ eoꝝ viros decẽ
Et appendi eis aurũ ⁊ argentum ⁊ vaſa ſacer
dotalia domus dei noſtri que donauerat rex
⁊ conſiliarij eius ⁊ p̃ncipes ⁊ om̃is iſrl̃. Et cũ
appẽdiſſem tradidi argẽti talẽta cẽtũ q̃nq̃gin=
ta: ⁊ vaſa argẽtea talẽtorũ cẽtũ ⁊ auri talenta
cẽtũ ⁊ vaſorum aureoꝝ ſeptics vigiti ⁊ vaſa
erea d̃ bono eramẽto ſplẽdẽtia duodecim au=
ri ſpeciẽ reddentia. Et dixi eis. Et vos ſancti
eſtis dño: ⁊ vaſa ſunt ſancta: ⁊ aurũ ⁊ argen=
tum votũ eſt dño deo patrũ noſtroꝝ. Uigi/
late ⁊ cuſtodite donec tradatis ex plebis pre=
poſitis ⁊ ſacerdotib⁹ ⁊ leuitis ⁊ p̃ncipib⁹ ciui
tatum iſrl̃ in hieruſalez: in paſtoforio domus
dei nr̃i. Et hi qui ſuſceperũt ſacerdotes ⁊ le/
uite aurũ ⁊ argentũ ⁊ vaſa: intulerunt in hie/
ruſalem in templũ dñi. Et promouim⁹ a flu=
uio thia die duodecima mẽſis p̃mi: vſq₃ quo
introiuimus in hieruſalẽ. Et cu₃ fact⁹ fuiſſet
tertius dies: quarta aũt die ponderatũ aurũ
⁊ argentũ traditũ eſt in domo dñi dei noſtri:
marimoth filio iori ſacerdoti: ⁊ cum ip̃o erat
eleazar filius phinees: ⁊ erãt cũ ip̃is ioſadus
filius ieſu ⁊ medias ⁊ banni fili⁹ leuite: ad nu
merũ ⁊ ad pondus vniuſa. Et ſcriptũ eſt põ=
dus ip̃oꝝ eadem hora. Qui aũt venerunt ex
captiuitate: obtulerũt ſacrificiũ dño iſrl̃: tau/
ros duodecim ꝓ om̃i iſrl̃: arietes octoginta=
ſex: agnos ſeptuaginta duos: hircos ꝓ pctõ
duodecim: ⁊ ꝓ ſalute vaccas duodecim: om
nia in ſacrificiũ dñi. Et relegerunt p̃cepta re/
gis regalibus diſpenſatoribus ⁊ ſubregulis
celeſyrie ⁊ phenicis: ⁊ honorificauerũt gentẽ
⁊ templũ dñi. E cõſummatis his acceſſerunt
ad me p̃poſiti: dicẽtes. Nõ ſegregauerũt ge=
nus iſrl̃ ⁊ p̃ncipes ⁊ ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ alie
nigene gẽtes ⁊ natiões terre imũdicias ſuas
a chananeis ⁊ etheis ⁊ pherezeis ⁊ iebuſeis ⁊
moabitis ⁊ egyptijs ⁊ idumeis. Cõiuncti eñ
ſunt filiab⁹ eoꝝ ⁊ ip̃i ⁊ filij eoꝝ ⁊ mixtũ ẽ ſe=
men ſanctũ alienigenis gentib⁹ terre: ⁊ ꝑtici=
pes erant p̃poſiti ⁊ magiſtrat⁹ iniquitatꝭ eiuſ
ab initio ipſius regni. Et mox vt audiui iſta
conſcidi veſtimẽta ⁊ ſacrã tunicã: ⁊ lacerans
capillos capitis ⁊ barbam: ſedi dolens ⁊ me=
ſtus. Et cõuenerũt q̃tq̃t tũc mouebant̃ i ver=
bo dñi dei iſrl̃ ad me lugentem ſuꝑ iniquita/
tem iſtam ⁊ ſedebam triſtis vſq₃ ad veſperti=
num ſacrificiũ. Et ſurgens a ieiunio conſciſ/
ſa habens veſtimenta: ⁊ ſacram tunicam: in=
geniculans; ⁊ extendens manus ad dominũ

dicebã. Dñe cõfuſus ſum ⁊ reueritus ſum añ
faciẽ tuam. Peccata eñ noſtra ⁊ iniquitates
noſtre exaltate ſunt vſq₃ ad celum: qm̃ a tẽpi=
bus patrum noſtroꝝ ſumus in magno pecca
to vſq₃ ad diem hunc. Et ꝓpter pecata nr̃a
⁊ patrũ noſtrorũ ſumus traditi cum fratrib⁹
noſtris ⁊ cũ ſacerdotibus nr̃is regib⁹ terre in
gladiũ ⁊ captiuitatẽ ⁊ dep̃dationẽ cũ confu/
ſione vſq₃ in hodiernũ diem. Et nunc quãtũ
ẽ ꝙ cõtigit nobis miſericordia abs te dñe de⁹
⁊ derelinque nobis radicẽ ⁊ nomen in locum
ſanctificatõnis tue detegere luminare noſtrũ
in domo dñi dei noſtri: dare nobis cibum in
om̃i tempore ſeruitutis noſtre. Et cu₃ ſeruire
mus nõ fuimus derelicti a dño deo noſtro: ſ₃
conſtituit nos in gr̃a ponens nobis reges ꝑ=
ſarum dare cibũ: ⁊ clarificare templũ domini
dei noſtri ⁊ edificare deſerta ſyon: dare nobis
ſtabilitatẽ in iudea ⁊ hierl̃m. Et nũc quid di/
cimus dñe habẽtes hec. Trãſgreſſi eñ ſum⁹
p̃cepta tua q̃ dediſti in man⁹ pueroꝝ tuoꝝ ꝓ
phetarum dicẽs. Qm̃ terra in qua introiſtis
poſſidere hereditatẽ eius: terra polluta eſt co
inquinationib⁹ alienigenarũ terre ⁊ imundi=
cie illoꝝ repleuerũt eã totã imũdicia ſua. Et
nũc filias veſtras nõ ꝯiungetis filijs eorum ⁊
filias eoꝝ nõ accipietis filijs vr̃is: ⁊ nõ inqui
retis pacẽ habere cũ illis om̃i tempe: vt inua
leſcentes manducetis optima terre: ⁊ heredi/
tatem diſtribuatis filijs vr̃is vſq₃ in euũ. Et
q̃ contingũt nobis om̃ia fiũt ꝓpter opera no=
ſtra maligna: ⁊ magna peccata noſtra. Et de
diſti nobis talem radicẽ: ⁊ rurſum reuerſi ſu=
mus trãſgredi legitima tua: vti commiſcere=
mur imundicie alienigenaꝝ gentiũ terre hui⁹
Nõne iraſceris nobis ꝑdere nos: quoaduſ=
q₃ nõ relinquat̃ radix ⁊ nomen noſtrũ? Dñe
deus iſrl̃ verax es. Derelicta eſt eñ radix vſ=
q₃ in hodiernũ diem. Ecce nũc ſumus in con
ſpectu tuo in iniquitatib⁹ nr̃is. Nõ ẽ eñ ad=
huc ſtare añ te in his. Et cũ adorando cõfite=
ret̃ eſdras flens humi ꝓſtrat⁹ añ templũ: cõ=
gregati ſunt añ eum ex hierl̃m turba magna
valde viri ⁊ mulieres ⁊ iuuenes et iuuencule
Fletus eñ erat magnus in ipſa multitudine.
Et cũ clamaſſet iechonias ieheli ex filijs iſrl̃.
dixit eſdre. Nos in dñm peccauim⁹ ꝙ collo=
cauimus nob' in matrimoniũ mlieres alieni/
genas ex gentibus terre. Et nunc es ſuꝑ om=
nem iſrael. In his ergo ſit iuſiurandũ a dño
expellere omnes vxores noſtras que ex alie=
nigenis ſunt: cum filijs earum. Sicut tibi de=
cretum eſt a maioribus ſc̃m legem dñi exur=
gens explica: ad te eñ ſpectat negociũ: ⁊ nos
tecum ſumus. Uiriliter fac. Et exurgens eſ=
dras adiurauit principes ſacerdotum; et le=

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

uitas: ⁊ omnem iſrael facere ſm̄ hec: et iura-
uerunt. IX

Et exurgens eſdras ab an̄ atriū tem-
pli: abijt in paſtoforiū ionathe filij na
ſabi ⁊ hoſpitatus illic nō guſtauit pa
nem: nec aquam bibit: ſup iniquitatem multi
tudinis. Et facta eſt predicatio in om̄i iudea
⁊ in hieruſalē om̄ibus qui erant ex captiuita
te in hierl̄m congregati: vt quicū𝔮 nō occur
rerit biduo vel triduo dici ſm̄ iudiciū aſſidē-
tiū ſenioꝝ: tollerent̄ facultates ſue: ⁊ ipſe alie
nus iudicaret̄ a multitudine captiuitatis Et
congregati ſunt omnes qui erant ex tribu iu-
da ⁊ beniamin in tribus diebus in hieruſalē.
Hic mēſis eſt nonus dies menſis viceſimus.
Et ſedit om̄is multitudo in area tēpli tremē-
tes ꝓter hyemem p̄ntē. Et exurgens eſdras
dixit illis. Uos inique feciſtis collocādo vo-
bis i matrimoniū vxores alienigenas: vt ad-
deretis ad peccata iſrael. Et nunc date confeſ
ſionē ⁊ magnificentiam dn̄o deo patrū nr̄oꝝ
⁊ ꝑficite voluntatē ipſius: ⁊ diſcedite a genti
bus terre ⁊ ab vxoribus alienigenis. Et cla-
mauit om̄is multitudo: ⁊ dixerunt voce ma-
gna. Sicut dixiſti: faciemus. Sed qm̄ multi-
tudo magna eſt: ⁊ tempus hybernum ⁊ non
poſſum⁹ inſubſidiati ſtare: ⁊ hoc opus nō eſt
nobis vnius diei: ne𝔮 bidui: multū enim in
his peccauim⁹: ſtent ꝓpoſiti multitudinis: ⁊
om̄es qui nobiſcū inhabitant: ⁊ q̄tq̄t habent
vxores apud ſe alienigenas: ⁊ aſſiſtant acce-
pto tempe ex om̄i loco p̄ſbyteri ⁊ iudices: vſ
𝔮 quo ſoluāt iram dn̄i negocij huius. Iona-
thas autem filius ezeli: ⁊ ozias thecam ſuſce-
perunt ſm̄ hec ⁊ boſoramus ⁊ leuis ⁊ ſabba-
theus: ſimul cooperati ſunt cū illis. Et ſtete-
runt ſm̄ hec om̄ia vniuerſi qui erāt ex capti-
uitate. Et elegit ſibi viros eſdras ſacerdos
p̄ncipes magnos de patribus eoꝝ ſm̄ nomi
na ⁊ cōſederunt nouilunio mēſis decimi exa-
minare negociū iſtud. Et determinatū eſt de
viris qui habebant vxores alienigenas vſ𝔮
ad neomenia p̄mi menſis: ⁊ inuenti ſunt ex ſa-
cerdotibus ꝑmixti qui habebāt alienigenas
vxores Ex filijs ieſu filij ioſedech ⁊ fratribus
eius: maſeas ⁊ eliezerus ⁊ loribus ⁊ ioadeus
⁊ iniecerūt manus vt expellerēt vxores ſuas
⁊ ad litandum in exoratione arietē ꝓ ignorā-
tia ſua. Et ex filijs ſemmeri maſeas ⁊ eſſes et
iecelech: azarias Et ex filijs foſere: liſomaſiaſ
hiſmaenis ⁊ nathanae: iuſſio: redd⁹ ⁊ talſas.
Et ex leuitis iozabdus ⁊ ſemeis ⁊ colnis ⁊ ca
litas ⁊ facteas ⁊ coluas ⁊ elionas. Et ex ſacri
cāto ib⁹ eliaſib: zaccar⁹. Et ex oſtiarijs ſallu-
mus ⁊ tolbanes. Et ex iſrl̄: ex filijs foro: oſi: et
remias ⁊ ieddias et melchias et michelus et
eleazarus ⁊ iēmebias ⁊ bannas. Et ex filijs ſo
lamā: chamas ⁊ zacharias ⁊ iezrelus ⁊ ioddi-
us ⁊ emmoth ⁊ helias. Et ex filijs zathoim.
eliadas ⁊ liaſumus: zochias ⁊ larimoth ⁊ zab
dis ⁊ tebedias. Et ex filijs zebes: iohannes ⁊
amanias ⁊ zabdias ⁊ emens. Et ex filijs ban
ni: olomus ⁊ malluchus ⁊ ieddeus ⁊ iaſub et
aſabus ⁊ hierimoth. Et ex filijs addin: naa-
thus ⁊ mooſias ⁊ caleus ⁊ raanas: maaſeas
mathathias ⁊ beſeel ⁊ bonn⁹ ⁊ manaſſes. Et
ex filijs nuae noncas ⁊ aſeas et mechias et ſal
meas ⁊ ſimon beniamin ⁊ malchus ⁊ marras
Et ex filijs aſom: carianeus mathathias ⁊ bā
nus ⁊ eliphalach ⁊ manaſſes ⁊ ſemei. Et ex fi
lijs banni: hieremias ⁊ moodias et abramus
⁊ iohel ⁊ baneas ⁊ pelias ⁊ ionas ⁊ marimot
⁊ eliaſib ⁊ mathaneus ⁊ eliaſis ⁊ oriſas ⁊ di-
clus ⁊ ſemedius ⁊ ſambris ⁊ ioſephus. Et ex
filijs nobei: idelus ⁊ mathathias ⁊ ſabadus ⁊
zecheda ſedmi ⁊ ieſſi baneas. Oēs iſti cōiun-
xerunt ſibi vxores alienigenas: ⁊ diuiſerunt
eas cum filijs. Et inhabitauerūt ſacerdotes ⁊
leuite: ⁊ q̄ erant ex iſrl̄ in hierl̄m ⁊ in tota vna
regione: nouilunio mēſis ſeptimi. Et erant fi
lij iſrl̄ in cōmorationib⁹ ſuis. Et cōgregata ē
om̄is multitudo ſimul in areā que ē ab oriēte
porte ſacre. Et dixerunt eſdre pontifici et le-
ctori: vt afferret legē moyſi q̄ tradita ē a dn̄o
deo iſrael Et attulit eſdras pōtifex legē omni
mltitudini coꝝ a viro vſ𝔮 ad mulierē ⁊ om̄i
bus ſacerdotib⁹: audire legē nouilunio men-
ſis ſeptimi. Et legebat in area q̄ eſt an̄ ſacram
portā tēpli: a p̄ma luce vſ𝔮 ad veſpam: coraz
viris ⁊ mlierib⁹. Et dederūt oēs ſenſū ad le-
gem. Et ſtetit eſdras ſacerdos et lector legis
ſup ligneū tribunal qd̄ fabricatū erat. Et ſte-
terūt ad eum mathathias ⁊ ſamus ananias ⁊
azarias: vrias: ezechias ⁊ balſamus ad dexte
ram ⁊ ad ſiniſtrā: faldeus miſael. malachias.
abuſthas. ſabus nabadias et zacharias. Et
aſſumpſit eſdras librū corā om̄i multitudine
p̄ſidebat eīn in gloria in cōſpectu oim̄. Et cuz
abſoluiſſet legē om̄es recti ſteterūt: ⁊ benedi-
xit eſdras dn̄m deū altiſſimū: deuz ſabbaoth
omnipotentem. Et reſpōdit omnis populus
amen. Et eleuatis ſurſum manibus: ꝓciden-
tes in terrā adorauerunt dominū: ieſus ⁊ ba-
naeus et ſarebias et iaddimus et accubus et
ſabbatheus et calithes et azarias et ioradus
et ananias et philias leuite qui docebāt legē
dn̄i et in multitudine legebant legem domini
et preferebant ſinguli eos q̄ intelligebant le-
ctionē. Et dixit atharathes eſdre pontifici et
lectori et leuitis qui docebant multitudinem
dicens. Dies hic ſanctus eſt domino. Et om
nes flebant cum audiſſent legem. Et dixit eſ-

dras. Digreſſi ģ manducate pinguiſſima q̄cꝫ
⁊ bibite dulciſſima q̄cꝫ ⁊ mittite munera his
qui nō habent. Sanctus eñ ē hic dies dñi et
nolite meſti eſſe. Dñs eñ clarificabit vos. Et
leuite denunciabant in publico oīb⁹ dicen/
tes. Dies hic ſanctus eſt. Nolite meſti eē. Et
abierunt oēs manducare et bibere ⁊ epula/
ri: ⁊ dare munera his qui nō habebāt vt epu
lent̄. Magnifice eñ ſunt exaltati v̄bis q̄bus
edocti ſunt. Et ꝯgregati ſunt vniuerſi in hie=
ruſalem celebrare leticiā: ſm̄ teſtamentū dñi
dei iſrael.

Explicit liber Eſdre tertius
Incipit liber Eſdre q̄rt⁹. Cap. I

Liber eſdre
pphete ſecūdus: filij ſare
I filij azarei filij helchie: filij
ſadanie: filij ſadoc: filij a/
chitob: filij achie: filij phi=
nees: filij heli: filij amerie:
filij aſiei: filij marimoth.
filij arna: filij ozie: filij borith: filij abiſei: filij
phinees: filij eleazar filij aaron ex tribu leui q̄
fuit captiu⁹ in regione medorū in regno arta/
xerxis regis pſarū. Et factū eſt v̄bum dñi ad
me dicens. Uade ⁊ nuncia pp̄lo meo facinora
ipſorū ⁊ filijs eorū iniquitates q̄s in me admi
ſerūt vt nūcient filijs filiorū quia pctā paren=
tum ipſorū in illis creuerūt. Obliti eñ mei ſa=
crificauerūt dijs alienis. Nōne ego eduxi eos
d̄ t̄ra egypti: de domo ſuitutis. Ipi aūt irrita=
uerūt me: ⁊ cōſilia mea ſpreuerūt. Tu aūt ex=
cute comā capitis tui ⁊ proijce oīa mala ſu=
per illos: qm̄ nō obedierūt legi mee. Popul⁹
aūt eſt indiſciplinat⁹. Uſqꝫ q̄ eos ſuſtinebo q̄=
bus tanta bñficia ꝯtuli? Reges multos ppt̄
eos ſubuerti: pharaonē cū pueris ſuis ⁊ oēm
exercitū eius pcuſſi. Oēs gentes a facie eorū
pdidi ⁊ in oriente puinciarū duarū pp̄los ty=
ri ⁊ ſidonis diſſipaui: ⁊ oēs aduerſarios eorꝫ
interfeci. Tu v̄o loquere ad eos dicens. Hec
dicit dñs. Nempe ergo vos p mare tranſme=
aui: ⁊ plateas vobis initio munitas exhibui
Ducē vob̄ dedi moyſen: ⁊ aaron ſacerdotem
lucē vobis p colūnā ignis p̄ſtiti: ⁊ magna mi
rabilia feci in vob̄. Uos aūt mei obliti eſti di
cit dñs. Hec dicit dñs oīpotens. Coturnix
vobis in ſigno fuit: caſtra vobis ad tutelā de
di: ⁊ illic murmuraſtis: ⁊ nō triūphaſtis in no
mine meo de pditione inimicorū vr̄orū: ⁊ ad=
huc nūc vſqꝫ murmuraſtis. Ubi ſunt bñficia
q̄ p̄ſtiti vob̄. Nōne in deſ̄to cū eſurireti pcla
maſti ad me dicētes: vt q̄d nos in deſ̄tū iſtud
adduxiſti interficere nos? Melius nobis fu=
erat ſuire egyptijs q̄ mori in deſerto h̄. Ego
doluí gemitus veſtros: et dedi vobis manna
in eſcam. Panem angelorū mādicaſtis. Nō
ne cum ſitiretis petrā excidi: ⁊ fluxerūt aque
in ſaturitate. Propter eſtus folijs arborum
vos texi. Diuiſi vobis terras pingues: cha=
naneos ⁊ pherezeos ⁊ philiſtinos a facie ve
ſtra proieci. Quid faciam vobis adhuc dicit
domin⁹. Hec dicit domin⁹ oīpotēs. In de=
ſerto cum eſſetis in flumine ammorreo ſitien=
tes ⁊ blaſphemantes nomen meum: nō ignem
vobis pro blaſphemijs dedi: ſed mittens li=
gnum in aquam: dulce feci flumen. Quid tibi
faciam iacob? Noluiſti obedire iuda. Tranſ=
feram me ad alias gentes: ⁊ dabo eis nomen
meum: vt cuſtodiant legittima mea. Quoniā
me dereliquiſtis: ⁊ ego vos derelinquā. Pe=
tentibus vobis a me miſericordiam non mi=
ſerebor: quādo inuocabitis me: ego nō exau=
diam vos. Maculaſtis enim manus veſtras
ſanguine: ⁊ pedes veſtri impigri ſunt ad con/
mittenda homicidia. Nō quaſi me dereliqui
ſtis: ſed vos ipſos: dicit dominus. Hec dicit
domin⁹ oīpotens. Nonne ego vos rogaui
vt pater filios: ⁊ mater filias: ⁊ vt nutrix puu
los ſuos: vt eſſetis mihi in populū: ⁊ ego vo=
bis in deum: ⁊ vos mihi in filios: ⁊ ego vob̄
in patrem. Ita vos collegi: vt gallina pullos
ſuos ſub alas ſuas. Modo autem quid faci=
am vobis. Proijciam vos a facie mea. Ob/
lationem cum mihi attuleris auertam faciem
meam a vobis. Dies enim feſtos ⁊ neomenia
⁊ circūciſiones repudiā. Ego miſi pueros me
os pphetas ad vos: q̄s acceptos interfeciſti
⁊ laniaſtis corpa eorꝫ: quorꝫ ſanguinē exqui
ram dicit dñs. Hec dicit dñs oīpotēs. Do
mus vr̄a deſerta ē. Proijciā vos ſicut vent⁹
ſtipulā: ⁊ filij pcreationē nō facient: qm̄ man
datum meū neglexerunt: ⁊ quod malū eſt co
ram me fecerunt. Tradam domos vr̄as po=
pulo venienti qui me nō audiētes credunt: q̄
bus ſigna nō oſtendi faciēt que p̄cepi. Pro=
phetas nō viderūt: ⁊ memorabunt̄ iniquita=
tum eorꝫ. Teſtor populi venientis grām cui⁹
puuli exultant cum leticia: me non videntes
oculis carnalibus: ſed ſpiritu credentes que
dixi. Et nunc frater aſpice que gloria: et vide
populū venientē ab oriente quib⁹ dabo du=
catum abraam yſaac ⁊ iacob ⁊ ozee ⁊ amos ⁊
michee ⁊ iohel ⁊ abdie ⁊ ione ⁊ naum et aba=
chuc. ſophonie. aggei zacharie. ⁊ malachim
q̄ angelus dñi vocatus eſt. II
Hec dicit dominus. Ego eduxi popu
b lum iſtū de ſeruitute: quibus manda
ta dedi p pueros meos pphetas q̄s
audire noluerūt: ſed irrita fecerūt mea ꝯſilia.
Mater q̄ eos generauit: dicit illis. Ite filij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf